

Zittingsdocument

A10-0130/2026

7.5.2026

VERSLAG

over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de vaststelling van het onderzoeksprogramma van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal, de technische meerjarenrichtsnoeren voor dat programma en de financiële meerjarenrichtsnoeren voor het beheer van de activa van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal, en tot intrekking van Beschikkingen 2003/77/EG en 2008/376/EG
(06417/2026 – C10-0063/2026 – 2025/0398(NLE))

Commissie industrie, onderzoek en energie

Rapporteur: Borys Budka

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
- ***II Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
- ***III Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerphandeling voorgestelde rechtsgrond.)

Amendementen op een ontwerphandeling

Amendementen van het Parlement in twee kolommen

Geschrapte tekstdelen worden in de linkerkolom in ***vet cursief*** aangegeven. Vervangen tekstdelen worden in beide kolommen in ***vet cursief*** aangegeven. Nieuwe tekst wordt in de rechterkolom in ***vet cursief*** aangegeven.

In de eerste en tweede regel van de koptekst boven elk amendement wordt verwezen naar het tekstdeel in kwestie van de ontwerphandeling. Indien een amendement betrekking heeft op een bestaande handeling waarop in de ontwerphandeling wijzigingen worden voorgesteld, bevat de koptekst bovendien een derde en vierde regel, waarin wordt verwezen naar de bestaande handeling respectievelijk naar de bepaling in kwestie.

Amendementen van het Parlement in de vorm van een geconsolideerde tekst

Nieuwe tekstdelen worden in ***vet cursief*** aangegeven. Geschrapte tekstdelen worden aangegeven met het symbool ***■*** of worden doorgestreept. Waar tekstdelen vervangen worden, wordt de nieuwe tekst in ***vet cursief*** aangegeven, terwijl de vervangen tekst wordt geschrapt of doorgestreept. Bij wijze van uitzondering worden zuiver technische wijzigingen die de diensten aanbrengen met het oog op de opstelling van de definitieve tekst, niet gemarkeerd.

INHOUD

	Blz.
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT.....	5
TOELICHTING.....	6
BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT	9
PROCEDURE VAN DE BEVOEGDE COMMISSIE	10
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	11

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de vaststelling van het onderzoeksprogramma van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal, de technische meerjarenrichtsnoeren voor dat programma en de financiële meerjarenrichtsnoeren voor het beheer van de activa van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal, en tot intrekking van Beschikkingen 2003/77/EG en 2008/376/EG (06417/2026 – C10-0063/2026 – 2025/0398(NLE))

(Raadpleging)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van de Raad (06417/2026),
 - gezien artikel 2, lid 2, van het aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie gehechte Protocol nr. 37 betreffende de financiële gevolgen van de beëindiging van het EGKS-Verdrag en betreffende het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal, op grond waarvan het Parlement door de Raad is geraadpleegd (C10-0063/2026),
 - gezien artikel 84 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie industrie, onderzoek en energie (A10-0130/2026),
1. hecht zijn goedkeuring aan het ontwerp van de Raad;
 2. verzoekt de Raad, wanneer deze voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst, het Parlement hiervan op de hoogte te stellen;
 3. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in de door het Parlement goedgekeurde tekst;
 4. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

TOELICHTING

Dit dossier en het daaraan gekoppelde 2025/0390 (APP) hebben betrekking op een noodzakelijke hervorming van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal.

Toen het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS) in 2002 afliep, werden de resterende activa van de EGKS gebruikt om het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal op te richten. Hiertoe werd overgegaan omdat het vermogen bestond uit heffingen op de kolen- en staalsectoren die de EGKS gedurende haar vijftigjarige bestaan hadden gefinancierd. Sinds 2002 worden met de renteopbrengsten van het fonds gezamenlijke onderzoeks- en technologische ontwikkelingsprojecten ondersteund die verband houden met het concurrentievermogen en de groene transitie van deze sectoren, in overeenstemming met onder meer de Europese Green Deal. De projecten variëren qua omvang en niveau van technologische paraatheid (TRL) van academische onderzoeksprojecten naar aanleiding van jaarlijkse oproepen tot grootschalige proefdemonstraties van nieuwe technologieën in het kader van oproepen van grote omvang ("big tickets"). De industrie heeft geprofiteerd van de toepassing van de nieuwe inzichten en innovatieve oplossingen, en indirect ook van de duizenden wetenschappers en ingenieurs die hun vaardigheden en loopbaan in het kader van deze projecten hebben ontwikkeld om praktische oplossingen te realiseren. In het geval van onderzoek inzake kolen zijn de projecten thans gericht op kwesties na mijnbouw, zoals bodemherstel, beperking van methaanemissies en nieuwe economische activiteiten in overeenstemming met een rechtvaardige transitie. In het geval van staal is er het Clean Steel-partnerschap, dat is opgericht naar aanleiding van de Europese Green Deal, voor het koolstofvrij maken/transformeren van de sector, naast de bestaande projecten die gericht zijn op innovatieve staalproducten, het vergroten van het concurrentievermogen, bestendigheid, duurzaamheid en het tegengaan van klimaatverandering.

Protocol nr. 37 bij het EU-Verdrag bevat voorschriften voor de liquidatie van de activa van de EGKS en het beheer van het onderzoeksprogramma van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal door de Commissie. In 2021 werd de rechtsgrondslag van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal in overeenstemming met het Verdrag gewijzigd om de verkoop van activa mogelijk te maken teneinde de inkomsten aan te vullen die te laag waren geworden om een levensvatbaar onderzoeksprogramma te financieren. De daaruit voortvloeiende jaarlijkse begroting van 111 miljoen EUR is opgesplitst tussen onderzoek inzake steenkolen (27,2 %) en onderzoek in verband met staal (72,8 %).

Het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal is het enige specifieke EU-instrument dat voorziet in sectorspecifieke onderzoeksfinanciering voor de kolen- en staalindustrie. Andere kaders, zoals Horizon Europa, het Fonds voor een rechtvaardige transitie of het Innovatiefonds, bieden niet dezelfde gerichte afstemming op de industriële realiteit van de kolen- en staalindustrie.

De opheffing van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal zonder een solide opvolgingsmechanisme zou een kritieke leemte in de financiële architectuur van de EU creëren, waardoor de technologische continuïteit in sectoren van strategisch belang zou worden ondermijnd. De rapporteur is van mening dat de uitfasering van het fonds afhankelijk moet worden gesteld van het waarborgen van de technologische veerkracht van kolen- en

staalregio's, waarbij de risico's van de-industrialisering tijdens de groene transitie worden beperkt. De gevolgen hiervan zijn niet denkbeeldig. De onderzoekers, ingenieurs en technici wier werkzaamheden door het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal worden ondersteund, bevinden zich niet in hoofdsteden of technologiehubs. Zij zijn werkzaam in steenkoolbekkens en staalregio's in heel Europa, die nu geconfronteerd worden met de volle omvang van zowel de groene als de industriële transitie. Deze gelijktijdige transitie vragen om de nodige investeringen in kennis, technologie, mensen en middelen.

Met betrekking tot de meest recente wijzigingen van de rechtsgrondslag van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal, zoals voorgesteld door de Commissie in december 2025, heeft de Raad van de Europese Unie overeenstemming bereikt over een algemene oriëntatie. Wij raden het Europees Parlement aan deze algemene oriëntatie te steunen, waarin een laatste fase van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal wordt vastgelegd gedurende welke de jaarlijkse begroting wordt verhoogd tot 120 miljoen EUR ter ondersteuning van oproepen tot het indienen van voorstellen voor onderzoek in het kader van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal van 2027 tot en met 2034. Het onderzoeksprogramma van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal zou dan rond 2038 aflopen, na uitbetaling van alle resterende activa. De wijzigingen zijn in overeenstemming met het Europees actieplan voor staal en metaal van maart 2025. Hoewel het Europees Parlement het voorgestelde operationele tijdschema erkent, stelt het zijn steun afhankelijk van de optimalisering van de kapitaalsuitkeringen tijdens de laatste fase. Het is absoluut noodzakelijk dat de financieringscyclus 2027-2034 direct wordt toegespitst op de uitrol van baanbrekende technologieën in regio's die te maken hebben met de meest acute structurele afhankelijkheden en transformatiedruk.

Er worden diverse andere wijzigingen voorgesteld om het beheer van het onderzoeksprogramma van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal beter af te stemmen op het onderzoeksprogramma Horizon Europa, onder meer wat betreft financiële garanties en hogere financieringspercentages zodat deze aansluiten bij Horizon Europa. In overeenstemming met de bepalingen van dit Protocol nr. 37 zullen de activa van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal uitsluitend gebruikt worden voor onderzoek dat buiten het kaderprogramma voor onderzoek wordt verricht in sectoren die in verband staan met de kolen- en staalindustrie. Het Europees Parlement is dan ook van mening dat het onderzoeksprogramma van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal door de industrie aangestuurd moet blijven worden en dat de Commissie ervoor moet zorgen dat dit na deze hervorming bij de beoordeling van voorstellen naar aanleiding van toekomstige oproepen ook daadwerkelijk het geval is. Het Parlement verwerpt de waargenomen afweging tussen wetenschappelijke excellentie en de industriële revitalisering van kwetsbare regio's. Om het Europese concurrentievermogen in stand te houden, is geografische inclusiviteit nodig: een strategie waarbij middelen worden geconcentreerd in bestaande technologieclusters, terwijl de primaire industriële basis wordt verwaarloosd, is zowel structureel inefficiënt als schadelijk voor de samenhang van de interne markt.

Voorts is de rapporteur van mening dat de Commissie vóór de definitieve uitbetaling van activa van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal moet beoordelen welk soort vervolgmecanisme voor sectorspecifiek kolen- en staalonderzoek nodig is om te voorkomen dat er een blijvende leemte ontstaat in de steun aan regio's die structureel afhankelijk blijven van deze industrieën, teneinde een soevereine en veerkrachtige toekomst te waarborgen met

goede industriële banen en zo de vrijheid van Europese burgers om te blijven, te verwezenlijken.

In het huidige geopolitieke en economische landschap, dat wordt gekenmerkt door een wereldwijde concurrentiestrijd, de noodzaak van industrieel leiderschap en verschuivende begrotingsprioriteiten, moeten strategieën voor een rechtvaardige transitie voor de kolen- en staalindustrie zich ontwikkelen tot alomvattende strategieën voor regionale groei en industriële veerkracht. De levensvatbaarheid van deze industriële bekkens hangt af van hun vermogen om structurele uitdagingen om te zetten in concurrentievoordelen. Het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal speelt een cruciale rol in deze transformatie door te voorzien in de specifieke financiële architectuur die nodig is voor grootschalige proefdemonstraties en de uitrol van nieuwe technologieën die essentieel zijn voor de economische veiligheid op lange termijn. Europa kan geen diepgaande industriële transformatie eisen en tegelijkertijd de onderzoeksinstrumenten afschaffen die een dergelijke transitie mogelijk maken. Het laatste hoofdstuk van dit fonds moet recht doen aan zijn oorsprong en investeren in de innovatie en de mensen die deze regio's van een industrieel verleden naar een concurrerende, koolstofarme toekomst zullen loodsen.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur in het verslag input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het ontwerpverslag door hem is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister¹ vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
Alicja Krzemień, Główny Instytut Górnictwa, Euracoal
2. Vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades
Geen

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur.

De rapporteur verklaart dat aan natuurlijke personen die met hun naam en/of functie in de lijst worden vermeld privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (<https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do>) is verstrekt, waarin de voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten in verband met die verwerking worden toegelicht.

¹ Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

PROCEDURE VAN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Titel	betreffende de vaststelling van het onderzoeksprogramma van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal, de technische meerjarenrichtsnoeren voor dat programma en de financiële meerjarenrichtsnoeren voor het beheer van de activa van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal, en tot intrekking van de Beschikkingen 2003/77/EG en 2008/376/EG						
Document- en procedurenummers	06417/2026 – C10-0063/2026 – COM(2025)0760 – C10-0019/2026 – 2025/0398(NLE)						
Datum raadpleging of verzoek om goedkeuring	4.2.2026						
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	ITRE 9.3.2026						
Adviserende commissies Datum bekendmaking	BUDG 9.3.2026						
Geen advies Datum besluit	BUDG 26.2.2026						
Rapporteur Datum benoeming	Borys Budka 25.2.2026						
Behandeling in de commissie	15.4.2026						
Datum goedkeuring	6.5.2026						
Uitslag eindstemming	<table> <tr> <td>+: </td><td>60</td></tr> <tr> <td>–: </td><td>0</td></tr> <tr> <td>0: </td><td>10</td></tr> </table>	+:	60	–:	0	0:	10
+:	60						
–:	0						
0:	10						
Datum indiening	7.5.2026						

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

60	+
ECR	Elena Donazzan, Ondřej Krutílek, Daniel Obajtek, Diego Solier, Beata Szydło, Claudiu-Richard Târziu, Francesco Torselli, Kris Van Dijck, Mariateresa Vivaldini, Anna Zalewska
ESN	Markus Buchheit, Tomasz Froelich
PPE	Hildegard Bentele, Borys Budka, Pilar del Castillo Vera, Raúl de la Hoz Quintano, Jan Farský, Michalis Hadjipantela, Niels Flemming Hansen, Krzysztof Hetman, Radan Kanev, Seán Kelly, Willemien Koning, Eszter Lakos, Ilia Lazarov, Virgil-Daniel Popescu, Jüri Ratas, Aura Salla, Paulius Saudargas, Michał Szczerba, Matej Tonin, Axel Voss, Marion Walsmann, Andrea Wechsler, Angelika Winzig
Renew	Oihane Agirregoitia Martínez, João Cotrim De Figueiredo, Sigrid Friis, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Morten Løkkegaard
S&D	Mohammed Chahim, Christophe Clergeau, Annalisa Corrado, Matthias Ecke, Sofie Eriksson, Niels Fuglsang, Lina Gálvez, Jens Geier, Isilda Gomes, Eero Heinäluoma, Yannis Maniatis, Dan Nica, Thomas Pellerin-Carlin, Georgia Tramacere, Nicola Zingaretti
Verts/ALE	Isabella Lövin, Sara Matthieu, Ville Niinistö

0	-

10	0
PfE	Majbritt Birkholm, Paolo Borchia, András Gyürk, Jana Nagyová, Aleksandar Nikolic, Julie Rechagneux
The Left	Rudi Kennes, Marina Mesure, Anthony Smith, Dario Tamburrano

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding(en)